

TUS VE TIP EĞİTİMİNE ETKİLERİ

Yrd. Doç. Dr. Tacettin İNANDI*, Doç. Dr. Asuman GÜRAKSIN*

Bilindiği gibi sınavların amacı adayın bilgi, beceri düzeyini belirlemek ve/veya eleme yapmaktır. Sınav ne amaçla yapılırsa yapılsın, aday sınavın içeriğine göre çalışacağı konuları belirler ve hazırlık yapar. Bu açıdan sınav adayın eğitiminde oldukça yönlendirici bir öğedir. Bu yazıda, TUS'un içeriğinin ne olduğu, ne olması gerektiği ve tıp eğitimi hangi yönde etkilediği tartışılmak istenmiştir.

Yılda iki kez olmak üzere her yıl, tıp fakültesi mezunları için kısa adı TUS olan Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı yapılır. Bu sınavda tıp uzmanları için, herbiri 100'er sorudan oluşan 2 ayrı test uygulanır. TUS'da çıkan soruların bilim dallarına dağılımları Tablo 1'de verilmiştir (1). Görüldüğü gibi tıp bilimleri 2 ana grupta toplanır, toplum tıp bilimleri klinik bilim dalları arasında kaybolur. Her TUS'da halk sağlığı ve koruyucu hekimlik alanında bir kaç sorudan fazla çıkmaz. Yurt dışında TUS benzeri bir sınav göz atıldığında; ECFMG ve NBME sınavları prelinik testin 500, klinik testin 450 sorudan oluştuğu görülmektedir. Klinik sınavda dahiliye, cerrahi, koruyucu hekimlik ve halk sağlığı, çocuk sağlığı, kadın doğum ve psikiyatri anabilim dallarından eşit oranda 450 soru çıkmaktadır (2). Bu sınavlarda halk sağlığı ve koruyucu hekimlik, cerrahi, dahiliye, çocuk gibi dallarla eşit ağırlıkta soru ile temsil edilmektedir. Bu nedenle ülkemizde uzmanlık sınavına hazırlanan aday, halk sağlığı ve koruyucu hekimlik konularına çok az ya da hiç bakmazken, yurt dışı sınavlara hazırlanan ülkemizden bir aday, bu konulara yeterli zamanı ayırmak zorunda kalmaktadır.

TUS, mezuniyet öncesi ve sonrası tıp eğitiminde öğrencilerin yönlendirilmesi bakımından çok etkili bir öğe durumundadır. Öğrenciler TUS'ta ağırlıklı olarak soru çıkmayan bilim dallarına çalışmak istememektedirler. Birinci basamak sağlık hizmetleri bilgi ve becerilerini vermeye çalışan bir bilim dalı içinde görev alanlar olarak, TUS'un öğrenciyi bu alana yönlendirmemize yardımcı olmadığı gibi kısmen engelleyici olduğunu da gözlemekteyiz. Bugün ülkemizde TUS fakültelerin başarısını karşılaştırmada kullanılan göstergelerden de biridir. Bu nedenle TUS, fakültelerdeki eğitimi de yönlendiriyor.

Fakültelerinin başarılı olmasını isteyen bir çok öğretim üyesi de öğrencisini bu yönde yetiştirmek için çaba göstermek durumunda kalıyor.

Sınavlarda birinci basamak sağlık hizmetlerine yönelik soru sayısı önemli bir düzeyde olursa, aday bu yönde çalışacak, sınavı kazanamasa bile kendi uygulama alanındaki bilgilerini artıracaktır. Sınavı kazananın da böylesi bir hazırlıktan kaybı olmayacaktır. Birinci basamak sağlık bilgileri, yalnız hekim olarak değil, aynı zamanda bir insan olarak kendisine, bir baba, anne, akraba vb. tüm yakınlarına kesinlikle ve sıklıkla gerek olacaktır.

Hastalıkların önemi konusunda bir hocamız; "Her gün gördüğünüz hastalığı her gün, ayda bir gördüğümüzü ayda bir, yılda bir gördüğünüzü yılda bir okuyun" diyerek çağdaş hekimlik anlayışının önemli bir yanına dikkat çekmiştir. Geleneksel hekimlik anlayışında seyrek görülen hastalıklar önemli iken, günümüzde çağdaş hekimlik

Tablo 1: TUS'da Çıkan Soruların Bilim Dallarına Dağılımı

Testin Adı	Bilim Dalı	Çıkan Soru Yüzdesi
Temel Tıp Bilimleri 1	Anatomi	5.0
	Histoloji ve embriyoloji	2.0
	Fizyoloji	3.0
	Biyokimya	10.0
	Mikrobiyoloji	10.0
	Patoloji	10.0
Klinik Tıp Bilimleri	Farmakoloji	10.0
	Dahiliye Grubu	15.0
	Pediyatri	15.0
Klinik Tıp Bilimleri	Cerrahi	12.5
	Kadın Hastalıkları ve Doğum	7.5
Toplam		100.0

* Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD

anlayışında çok sık görülen, sakat bırakan, öldüren hastalıklar daha önemli kabul edilirler.

Sonuç olarak TUS, ülkemizde mezuniyet öncesi ve sonrası tıp eğitimini etkilemektedir. Bu etkilenimin olumlu olduğunu söylemek güçtür. Böylesine önemli bir sınavın içeriği, ülke gereklerine ve çağdaş hekimlik anlayışına göre yeniden belirlenmesi için tartışmaya açılmalıdır. Üzerinde düşünülmesi gereken sorulardan bazıları şunlar olabilir;

- TUS'da egemen olan hekimlik anlayışı nedir?

- Tıp fakültesi mezunlarının bilgi ve beceri alanları ne olmalıdır?

- TUS mezuniyet öncesi ve sonrasında tıp eğitimini ne yönde etkilemektedir?

- TUS birinci basamak sağlık bilgi ve becerilerini değerlendirmede yeterli midir?

- TUS neyi ölçmelidir?

KAYNAKLAR

- ÖSYM, Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı, 1996 Nisan Dönemi Klavuzu.

- Rypins'in Tıpta Uzmanlık Sınavları İçin TTB Hazırlık Kitabı, 1992.